

JEDEN VALACH HLEDAL PŘED SV. JANEM KŘTITELEM ztracenou ovci. Hledal ji dlouho; již se bylo stmilo, dešť se lil jakoby kupami (jako z konví) a valach ovci hledati nepřestával. – Tu najednou zjásalo se mu před očima, jako by se bylo před ním zablesklo, div že neoslepl. Když si oči protřel, tu kam se jen podíval, všude plno zlata a stříbra. Chvíli stál valach nad tím divem jako zkamenělý, když se ale vzpamatoval, sebral se na nohy a hybaj přes paseky a vyskytě² prosto na salaš.

„Chlapci, nebojtě sa viacej biedy!“ volal na ostatní valachy, „tolko peňazí som našol, čo ích ani za týždňň neodnosíme. Len bertě cedilá³ a hybajtě za mnou!“

Valaši nechtěli věriti, když se jim ale zapřísahal, aby ho za živa v kotli uvařili, není-li to pravda, pochytili valašky⁴ a cedidla a na ono šťastné místo se ubírali. „No, len ma trošku počkajtě,“ křičel starý valach za nimi, „kým si druhé krpce⁵ preobujem, lebo tieto sa mi mokré ako plúca⁶, ľahko by sa v nich aj zabil!“ – Netrpělivě čekali valaši, než se onen skrpcoval⁷, konečně šli, on napřed, oni za ním, na ono místo, kde se mu byla ta světlost ukázala. Přišli na místo, ale kde nic tu nic! – Sem tam chodil Kuba, hledal zůkol vůkol, jestli se nemýlil, ale o zlatě ani památky. Valachům začaly valašky v rukou svrběti a nebyl by Kuba zprázdna odešel, kdyby ho nebyli znali, že je chlap spravedlivý a lichého slova že nepromluví. Vidouce, jak on sám zmaten, neřekli tak ani tak a

¹ Kapradí; také rebričina, papruť.

² Díry od vykolčovaných pařezů.

³ Pastýřské vlněné tašky, co nosí na hřbetě, cedidlo.

⁴ Hůl, na níž sekérka.

⁵ Jsou střevice nízké z kůže, bez podešvu, které jsou k noze řemínkami připjaté.

⁶ Plíce.

⁷ Přezul krpce.

smutně vraceli se na salaš. Kuba nemohl celou noc zaspát, vždy se mu to zjevení v hlavě pletlo a co to asi bylo. Ráno umínil si podívati se na ono místo. Vstal a bera si s kumháru⁸ staré krpce, které si tam byl večír, aby mu uschly, pověsil, cože to v nich vidí? – Peračinový květ. Byl se mu v noci, když za ovcí chodil, do krpce zadrhl. Tu poznal Kuba, co to bylo! „Eh ja starý blázon, že som ja tie krpce něněchal na nohách!“ začal si láti. Ale darmo, květ byl již suchý a moc se z něho ztratila.⁹

⁸ Háč, na němž kotel nad ohněm visí.

⁹ V Čechách i na Slovensku domnívá se lid, že bylina ta jen v noci před sv. Janem Křtitelem květe a že květ její zlatý. V Čechách říká lid, že kdyby v noci svatojanské panna bílý šat pod keř prostřela, právě když rozkvěte, ryzí zlato by jí naň spadalo. Tak i na Slovensku věří lidé, kdo by ten květ našel, že by šťasten byl, neboť by mu takovou moc dal, poklady, kdekolvěk v zemi ukryty by byly, viděti.